

Briselē, 2021. gada 28. maijā
(OR. en)

9164/21

ESPACE 61
MARE 18
RECH 272
COMPET 428
MI 397
IND 147
ENV 376
EU-GNSS 29
TRANS 334
TELECOM 227
ENER 239
EMPL 263
CSDP/PSDC 283
CFSP/PESC 521

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2021. gada 28. maijs
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	8959/21
Temats:	Kosmosa lietojumi cilvēkiem Eiropas piekrastes apgabalos – Padomes secinājumi (pieņemti 2021. gada 28. maijā)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par kosmosa lietojumiem cilvēkiem Eiropas piekrastes apgabalos, ko Padome pieņēma 3797. sanāksmē 2021. gada 28. maijā.

Padomes secinājumi par kosmosa lietojumiem cilvēkiem Eiropas piekrastes apgabalos

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT

- A. Līgumu par Eiropas Savienības darbību, kurā ir noteikta ES kompetence kosmosa jomā ¹;
- B. Komisijas paziņojumu par Kosmosa stratēģiju Eiropai, kas tika iesniegts 2016. gada 26. oktobrī ², un jo īpaši stratēģisko mērķi maksimizēt Kosmosa jomas sniegto ieguvumu sabiedrības un ES tautsaimniecības labā un tā saukto nākotnes kosmosu (*New Space*);
- C. Padomes 2017. gada 30. maija secinājumus "Kosmosa stratēģija Eiropai" ³, kuros uzsvērtā nepieciešamība palielināt kosmosa tehnoloģiju un lietotņu izmantojumu, lai atbalstītu sabiedrisko politiku un piedāvātu iedarbīgus risinājumus sabiedrības problēmjautājumiem, un tas, cik svarīga ir ES pamatprogrammu *Galileo*, *EGNOS* un *Copernicus* uzticama nepārtrauktība un ilgtspējīga uz lietotājiem orientēta attīstība, atbalsts pētniecībai un inovācijai, kā arī Eiropas rūpniecības vadītu pakalpojumu platformas izveide, lai apkopotu *Copernicus* datus un piedāvātu pienācīgu datu ilgtermiņa izplatīšanu un piekļuvi tiem, kā arī tiešsaistes apstrādes iespējas;
- D. Programmas *Copernicus* 2017. gada jūlija vidusposma novērtējumu ⁴, kas apstiprināja programmas nozīmīgumu vides un drošības jomas pakalpojumu sniegšanā, atbildot uz tās lietotāju un – kopumā – Eiropas iedzīvotāju operatīvajām vajadzībām, atzīstot, ka ir dažas jomas, kurās būtu jāpievieno produkti, piemēram, piekrastes apgabalos;

¹ Jo īpaši 4. panta 3. punkts un 189. pants.

² Dok. 13758/16.

³ Dok. 9817/17.

⁴ Dok. 13599/17 + ADD1.

- E. Padomes 2019. gada 29. novembra secinājumus "Ar kosmosu saistīti risinājumi ilgtspējīgai Arktikai"⁵, kuros uzsvērts, ka daudzas Arktikas problēmas un vajadzības ir tādas pašas kā citiem piekrastes un attāliem apgabaliem, jūrām un okeāniem un ka ir jāveicina sinerģijas un koordinācija ar citām reģionālām iniciatīvām, tostarp integrētas jūras pārvaldības iniciatīvām, un atzīta *Copernicus* tematisko pakalpojumu nozīme, atgādinot, cik svarīga nozīme attiecībā uz drošiem pārvadājumiem, saimniecisko darbību un vides monitoringu ir sinerģijām ar *Galileo*;
- F. Konstatējumus, kas izdarīti 2020. gada ziņojumā par ES zilo ekonomiku, jo īpaši to, ka ir jāatzīst un jāapzinās okeānu un jūru vērtība, lai kāda – ekonomiska, sociāla, vidiska vai kultūras – tā arī nebūtu; to, ka Eiropas zilā ekonomika – kā daļa no Savienības integrētās jūrlietu politikas – var būt un tai vajadzētu būt centrālam un stabilam pīlāram, kas ar Eiropas ekonomikas zaļo atveseļošanu un mūsu sabiedrības noturību dod ieguldījumu Eiropas zaļā kursa programmā;
- G. ES un Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) 2016. gada kopīgo paziņojumu un Komisijas un EKA 2021. gada 17. martā kopīgi parakstīto vēstuli, kuros abos atzīts, ka Eiropai no tās kosmosa risinājumiem būtu jāgūst labums savai sabiedriskajai politikai un pārticībai Eiropas iedzīvotāju labā, cita starpā pastiprinot ES pamatprogrammu *Galileo* un *Copernicus* darbības rezultātus;
- H. Revīzijas palātas īpašo ziņojumu Nr. 07/2021 "Eiropas Savienības kosmosa programmas *Galileo* un *Copernicus*: pakalpojumu sniegšana ir uzsākta, taču to izmantošanai vajadzīgi turpmāki stimuli";
- 1) ATZĪST atzinību, kādu visā pasaulē izpelnījusies programma *Copernicus* kā sekmīgi iedibināta un vadoša Zemes novērošanas programma, kas nodrošina līdzekļus, ar kuriem atbalstīt mūsu planētas un tās biosfēras saglabāšanu, tādējādi atbalstot politikas izstrādi jo īpaši nolūkā uzlabot Eiropas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, un to, ka šī programma ir būtiska, lai rastu risinājumus globālām sabiedrības problēmām, un ir zaļās un digitālās pārkārtošanās instruments, cita starpā arī ar lejupēto lietojumu izstrādes starpniecību;
- 2) IZCEĻ, ka būtu pilnībā jāatraits viss *Copernicus*, *Galileo* un *EGNOS* potenciāls Savienības sabiedrībai un ekonomikai, tostarp arī lietotāju piesaistes un tirgū ieviešanās pasākumi, lai stimulētu izaugsmi, darbvietu radīšanu un zināšanu nodošanu, kā arī spēju veidošanu un prasmju pilnveidošanu;

⁵ Dok. 14603/19.

- 3) UZSVER, ka ES Kosmosa programmas regulā ir iekļauts īpaši jūras vides monitoringam domāts *Copernicus* pakalpojums, kura veicamo darbību vidū ir paredzēta informācijas sniegšana par okeānu, jūru un piekrastes ekosistēmu dinamiku, un norādīts, ka ir vajadzīgas jaunas misijas, lai risinātu tādu globālu problemātiku kā klimata pārmaiņas, jūras apdraudējums, jūras ekosistēmu dzīvības monitorings, kā arī progresīvāki un lielākā mērā mērķorientēti pakalpojumi jaunām un pašreizējām lietotāju kopienām; UZSVER, ka minētajā regulā ir iekļauts īpaši zemes (arī piekrastes līnijas) monitoringam domāts *Copernicus* pakalpojums, kas plašam lietotāju lokam sauszemes vides lietojumu jomā sniedz ģeotelpisko informāciju par zemes segumu un tā izmaiņām, zemes izmantojumu, veģetācijas stāvokli, ūdens ciklu un Zemes virsmas enerģiju; un UZSVER, ka *Copernicus* pakalpojumi un lietojumi sniedz nenovērtējamu ieguldījumu zaļajā pārkārtošanā un lēmumu pieņemšanas un plānošanas instrumentos iedzīvotāju maksimālam labumam;
- 4) ATZĪST Savienības Vidusjūrai (*UfM*) 2021. gada februāra ministru deklarāciju par ilgtspējīgu zilo ekonomiku, kurā par *Copernicus* prioritāti izcelta piekrastes dimensija un lietotāji, *Copernicus* jūras un zemes pakalpojumu pašreizējās koordinācijas turpināšana un paplašināšana attiecībā uz citiem pamatpakalpojumiem un tas, ka tiek ņemtas vērā prasības, ko izvirzījušas organizācijas piekrastes valsts pakalpojumiem, kas balstītas *Med7*⁶ valstīs;
- 5) ATGĀDINA, ka Zemes novērošanai ir vitāli svarīga nozīme monitoringā, ko veic attiecībā uz izmaiņām ģeofizikālajos parametros un cilvēka darbības ietekmi uz jūrām, okeāniem un jo īpaši piekrastes apgabalos, kas ir svarīgas ekosistēmas; ATZĪST, ka piekrastes apgabaliem integrētā veidā pilnībā nepievēršas nedz zemes, nedz jūras pakalpojumi, un to, ka tiem ir nepieciešami īpaši dati, pakalpojumi un produkti, kā ierosināts *Copernicus* vidusposma novērtējumā, lai, pamatojoties uz ieguldījumu un mijiedarbību starp klimatu, okeāniem, jūrām un zemes virsmām, panāktu labāku izpratni par klimata pārmaiņu sekām; ATZĪST, ka šiem piekrastes monitoringa pakalpojumiem vajadzētu būt balstītiem uz lietotāju vajadzībām un, kad vien tas iespējams, veido tiem tā, ka tie papildina esošās privātās un publiskās monitoringa sistēmas;

⁶ Grieķija, Spānija, Francija, Itālija, Kipra, Malta un Portugāle.

- 6) IZCEĻ, ka piekrastes apgabalus galvenokārt veido blīvi apdzīvoti reģioni, intensīvas ekonomiskās darbības centri, kas sekmē zilo ekonomiku, – kas ir ekosistēmas, kuras saskaras ar nopietnām problēmām un riskiem klimata pārmaiņu un citu cilvēka izraisītu un dabas fenomenu dēļ, – un ka minētie apgabali ir svarīgi ES zilās ekonomikas aktīvi Eiropas izaugsmei un zaļajai pārkārtošanai iedzīvotāju labā;
- 7) ATGĀDINA par *Copernicus* lomu sekmīgākā mūsu zināšanu nostiprināšanā par piekrastes līnijām, kuras mainās; un ka tā pakalpojumi un lietojumi ir piemēroti, lai pievērstos klimata pārmaiņām un dotu ieguldījumu cilvēka darbību ilgtspējīgā attīstībā, izmantojot līdzsvarotu pieeju virzībā uz piekrastes ekosistēmu un saistītās jūras un sauszemes biodaudzveidības saglabāšanu ilgtermiņā;
- 8) NORĀDA, ka seši *Copernicus* tematiskie pakalpojumi atbilst publisko un privāto lietotāju vajadzībām atmosfēras monitoringa, jūras vides monitoringa, zemes monitoringa, klimata pārmaiņu, ārkārtas situāciju pārvaldības un drošības jomā; tomēr ATZĪST, ka joprojām pastāv nepilnības galveno mainīgo lielumu mērīšanā piekrastes ekosistēmās un ka ir nepieciešami koordinācijas un sadarbības centieni, lai regulāri un viendabīgā un sadarbspējīgā veidā ģenerētu datus, ATZINĪGI VĒRTĒ datus no mūsu starptautiskajiem partneriem *Copernicus* produktu uzlabošanai; un ATBALSTA iniciatīvas daudzpusējos starptautiskos satvaros attiecībā uz piekrastes apgabalu monitoringu ar datiem no kosmosa;
- 9) ATGĀDINA, ka piekrastes apgabalu pakalpojumiem ir vajadzīga daudzdimensiāla pieeja attiecībā uz mainīgajiem lielumiem, kas mērāmi, un pakalpojumiem un darbībām, kas izstrādājamas, nolūkā izveidot uzticamu un visaptverošu informācijas sistēmu, kuras pamatā ir Zemes novērošanas dati un modelēšana. Dimensijas, kas būtu apsveramas, varētu ietvert cilvēku un infrastruktūru drošumu un drošību, kā arī zemes un pilsētu teritoriju un piekrastes ekosistēmu aizsardzību un apsaimniekošanu, cita starpā arī ūdens apsaimniekošanu un energovadību un kultūras mantojuma un jūras infrastruktūras aizsardzību. Piesārņojuma, erozijas, zemes seguma un zemes izmantošanas, plūdu un jūras līmeņa paaugstināšanās mērīšana atvieglinās monitoringu un prognozes, lai atbalstītu klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām; MUDINA plašāk izmantot satelītdatus, lai papildinātu valstu un tiesību aktos noteikto vides monitoringu, kas pašlaik bieži vien ir balstīts galvenokārt uz *in situ* datiem;

- 10) UZSKATA, ka ir nepieciešama laba koordinācija starp attiecīgajām struktūrām, lai vairākās piekrastes ekosistēmu interešu jomās sniegtu kombinētus pakalpojumus, optimāli apmierinot lietotāju vajadzības, piemēram, starp jūras vides monitoringa drošības pakalpojumiem, ārkārtas situāciju pakalpojumiem, zemes monitoringu vai meteoroloģiskajiem un klimatiskajiem datiem un laikapstākļu prognozēm;
- 11) UZSVER, ka šādās pieejās labumu varētu gūt no zināšanu apmaiņas, arī datiem, ko ģenerē nacionālās un reģionālās piekrastes sistēmas, gan publiskās, gan privātās, lai esošajai informācijai nodrošinātu pievienoto vērtību un dalīšanos ar lietotāju prasībām piekrastes apgabalos tā, lai plānotu īpašu piekrastes pakalpojumu un produktu izstrādi; un AICINA Komisiju izstrādāt saskaņotu un koordinētu pieeju uz satelītiem bāzētu pakalpojumu, jo īpaši *Copernicus* produktu un pakalpojumu, integrēšanai papildus tirgus stimulēšanas darbībām uzņēmumiem, arī MVU, jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem, lai rastu risinājumus, kas pielāgoti piekrastes lietotājiem un kas integrēti ar dalībvalstu izstrādātiem un izmantojamiem rīkiem;
- 12) ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas iniciatīvu *Copernicus* pilnvarotajiem subjektiem, kas atbild par *Copernicus* jūras vides monitoringa pakalpojumu (*CMEMS*) un *Copernicus* zemes monitoringa pakalpojumu (*CLMS*), līdztekus *Copernicus in situ* komponentam uzticēt abu šo pakalpojumu kombinēšanas uzlabošanu, un konsolidēt saskarnes ar citiem attiecīgiem pakalpojumiem, lai piegādātu datu produktus, kas īpaši pielāgoti piekrastes apgabaliem Eiropas Savienībā; un AICINA Komisiju un *EUSPA* ciešā sadarbībā ar lietotāju forumiem izstrādāt īstenošanas plānu kosmosa pakalpojumu un datu ieviešanai lejupejā nozarē, kopā ar citiem attiecīgiem pakalpojumiem līdztekus spēju veidošanas darbībām pastiprinot un integrējot jūras un sauszemes pakalpojumu sniegumu; MUDINA, lai piekrastes ekosistēmu modelēšana tiktu izstrādāta pakāpeniski, sākot ar pilotprojektiem mazākās ekosistēmās, piemēram, Arktikā un Vidusjūras baseinā, ES Atlantijas okeāna apgabalos vai Baltijas jūrā, Melnajā jūrā un Ziemeļjūrā;

- 13) ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka komerciālais kosmosa tehnoloģiju sektors jeb "*New Space*" – ja to sekmīgi pielāgo lietotāju vajadzībām un tirgus iespējām – var sniegt tādus ar kosmosu iespējos pakalpojumus un risinājumus, kas vajadzīgi Eiropas piekrastes apgabaliem; un AICINA Komisiju un *EUSPA* aktīvi izmantot šādas iespējas, kas var radīt papildu ekonomisko izaugsmi un dot labumu sabiedrībai kopumā;
- 14) MUDINA vēl vairāk izmantot sinerģijas ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa", cita starpā arī ar "Apvārsnis Eiropa" uzdevumiem, konkrēti, ar uzdevumu "Veselīgi okeāni, jūras, piekrastes un iekšzemes ūdeņi", uzdevumu "Klimatneitrālas un viedas pilsētas" un uzdevumu "Pielāgošanās klimata pārmaiņām", tostarp sabiedrības pārveidi virzībā uz tādiem iespējas paverošiem inovācijas procesiem, kas apvieno Zemes novērošanas tehnoloģijas ar satelītpozicionēšanu un citām uz zemes bāzētām vai gaisa tehnoloģiju platformām; un ATGĀDINA pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" svarīgo lomu inovatīvu kosmosa risinājumu iespējošanā un izstrādē un Eiropas kosmosa nozares atbalstīšanā;
- 15) ATZĪST, ka Zemes novērošanas satelīti un *in situ* datu avoti sniedz vērienīgu daudzumu vērtīgu datu sarežģītu modelēšanas rīku veidošanai, ko var izmantot tādās iniciatīvās kā iniciatīva "Galamērķis Zeme"; IZCEĻ, ka datu kopīgošana un inovatīvu digitālo tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta un augstas veiktspējas datošanas, plašāka izmantošana veicina Zemes novērošanas datu izmantošanu piekrastes apgabalos;
- 16) UZSKATA, ka *Copernicus* dati un *Copernicus* pakalpojumi ir nozīmīgs ieguldījums iniciatīvā "Galamērķis Zeme", kā parādīts komponentā "*Digital Twin Ocean*", ko paredzēts balstīt uz *Copernicus* jūras vides monitoringa pakalpojumu, un sagaida, ka arī iniciatīva "Galamērķis Zeme" dos ieguldījumu virzībā uz *Copernicus* mērķu sasniegšanu, tādējādi nodrošinot ciešu koordināciju;
- 17) ATZĪST būtisko devumu, kādu sniegs *Galileo* ārkārtas situāciju pakalpojums, lai civilās aizsardzības iestāžu brīdinājumus pāradresētu piekrastes iedzīvotājiem dabas katastrofu un apdraudējumu gadījumā, un to devumu, ko sniegs *Galileo* meklēšanas un glābšanas (*SAR*) pakalpojums, kas patlaban ir atsauce jūras *SAR* lietotnēs, lai palīdzētu pasaules mērogā noteikt briesmās nonākušu cilvēku atrašanās vietu.